

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA ISTRATE c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 53773/00)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

13 iunie 2006

DEFINITIVĂ*13/09/2006**Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.*

În cauza Istrate c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI M. PELLONPÄÄ,

DI S. PAVLOVSKI,

DI L. GARLICKI,

Dra L. MIJOVIĆ,

DI J. ŠIKUTA, *judcători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 23 mai 2006 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 53773/00) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către dl Andrei Istrate.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. La 23 aprilie 2002 și 29 noiembrie 2005, Curtea a comunicat cererea Guvernului. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, ea a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea sa.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

4. Reclamantul s-a născut în anul 1937 și locuiește în Chișinău. El este pensionar.

5. În anul 1998, reclamantul a depus o cerere de chemare în judecată la Judecătoria sectorului Rîșcani împotriva unei persoane terțe („C.”), solicitând compensații pentru pretinsa nerespectare a unui contract încheiat între ei.

6. În perioada februarie-iulie 1998, instanța a amânat examinarea cauzei de șase ori din motivul neprezentării lui C. în instanță.

7. La 21 iulie 1998, Judecătoria sectorului Rîșcani a decis să examineze cauza în lipsa lui C., constatând că C. a fost citat legal. Instanța a admis acțiunea reclamantului și a obligat pe C. să-i plătească acestuia suma de 1,500 lei moldovenești (MDL) (echivalentul aproximativ a 287 euro (EUR) la acea dată).

8. Deoarece niciuna dintre părți nu a contestat hotărârea în termenul de 15 zile prevăzut de lege, ea a devenit executorie la 5 august 1998, dată la care a fost eliberat un titlu executor.

9. După acea dată, reclamantul s-a plâns de mai multe ori de neexecutarea hotărârii din 21 iulie 1998 la diferite instituții de stat. În special, reclamantul s-a plâns Judecătoriei sectorului Rîșcani, Ministerului Justiției și Consiliului Superior al Magistraturii.

10. La o dată nespecificată în anul 2000, hotărârea a fost parțial executată și reclamantul a primit de la executor suma de MDL 500.

11. În observațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei din iulie 2002, Guvernul a informat Curtea că, după comunicarea cauzei, Tribunalul Chișinău a examinat o cerere de apel care se pretinde că a fost depusă de C. la 10 decembrie 1998 și a casat hotărârea din 21 iulie 1998. De asemenea, Guvernul a susținut că hotărârea din 21 iulie 1998 a fost înmănată lui C. la 27 noiembrie 1998.

12. Dosarul național care a fost prezentat Curții de către Guvern conține o cerere de apel semnată de C. și datată din 10 decembrie 1998, pe care sunt aplicate două ștampile de intrare. Prima ștampilă este de o proveniență necunoscută și are aplicată pe ea data de 10 decembrie 1998, însă nu are un număr de intrare. Cea de-a doua ștampilă este cea a Judecătoriei sectorului Rîșcani, datată din 15 mai 2002, cu numărul de intrare 2304.

13. Dosarul național nu conține probe care ar explica motivul neexaminării apelului între 10 decembrie 1998 și 11 iunie 2002 sau care ar demonstra că în acea perioadă pârâtul C. s-ar fi interesat de soarta apelului său.

14. În apelul său, C. contesta fondul cauzei și solicita repunerea în termenul pentru depunerea cererii de apel. Pârâtul a susținut că a aflat despre existența hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998 abia la 27 noiembrie 1998.

15. La 21 mai 2002, C. a depus o cerere la Tribunalul Chișinău cu privire la suspendarea executării hotărârii. De asemenea, el a declarat că a aflat despre existența hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998 în decembrie 1998.

16. La 21 mai 2002, președintele Tribunalului Chișinău a repartizat dosarul spre examinare judecătorului N. Traciuc și a fixat prima ședință pentru 4 iunie 2002.

17. La 4 iunie 2002, judecătorul N. Traciuc a emis un certificat care confirma faptul că cauza *Istrate v. C.* se afla pe rolul Tribunalului Chișinău și că, din acest motiv, a fost dispusă suspendarea executării hotărârii primei

instanțe. Dosarul nu conține nicio decizie formală de suspendare a procedurilor de executare.

18. La 11 iunie 2002, Tribunalul Chișinău a examinat în absența reclamantului apelul lui C. și l-a admis. Instanța a casat hotărârea din 21 iulie 1998 și a dispus reexaminarea cauzei. Totuși, instanța nu a examinat cererea lui C. privind repunerea în termenul de depunere a apelului.

19. Din dosarul prezentat Curții de către Guvern rezultă că reclamantului i-a fost expediată o telegramă, prin care a fost informat despre ședința din 11 iunie 2002; dosarul însă nu conținea copia cotorului care confirmă primirea telegramei.

20. Reclamantul pretinde că a aflat despre existența cererii de apel și a deciziei din 11 iunie 2002 din observațiile Guvernului din iulie 2002, când aceste documente i-au fost expediate de Curte.

21. La 27 decembrie 2002, Judecătoria sectorului Rîșcani a scos cererea de pe rol din cauza că reclamantul nu s-a prezentat.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

22. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, în vigoare la acea dată, privind procedura de executare, sunt următoarele:

„Articolul 338. Eliberarea titlului executor

Titlul executor se eliberează de către instanță creditorului-urmăritor, după ce hotărârea a rămas definitivă ...

Articolul 343. Prezentarea documentului de executare silită spre executare

Executorul judecătoresc începe executarea hotărârilor la cererea [unei părți la proces]...

Articolul 366. Cazurile când documentul de executare silită se restituie creditorului-urmăritor

Documentul de executare silită ... se restituie creditorului-urmăritor:

...

2) dacă debitorul nu are bunuri sau venituri ...;

[În acest caz] executorul judecătoresc întocmește un act corespunzător, care se verifică și se aprobă printr-o încheiere a judecătorului.”

23. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, în vigoare la acea dată, privind procedura de apel, sunt următoarele:

„Articolul 114. Repunerea în termen

Persoanele, care din motive considerate de instanță ca întemeiate nu au îndeplinit un act de procedură în termenul fixat de lege, pot fi repuse în termen.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța de judecată, la care urma să se efectueze actul de procedură, și se examinează în ședința de judecată...

Împotriva încheierii instanței prin care s-a respins cererea de repunere în termen se poate face recurs.

Articolul 282. Termenul de declarare a apelului

Termenul de apel este de 15 zile de la pronunțarea hotărârii dacă legea nu dispune altfel.

Pentru părțile care nu au participat la judecarea pricinii, termenul de apel curge de la înmânarea copieii de pe dispozitivul hotărârii. ...

Articolul 284. Repunerea în termen

Apelul poate fi repus în termen de către instanța de apel în modul prevăzut de articolul 114 din prezentul cod. Dacă instanța de judecată nu găsește temeiuri pentru repunere în termen, ea respinge apelul ca depus după expirarea termenului.”

ÎN DREPT

24. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii din 21 iulie 1998 până la 11 iunie 2002, precum și casarea ulterioară a acesteia de către Tribunalul Chișinău la ultima dată menționată, a constituit o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală, îndreptate împotriva sa. ...”

25. De asemenea, reclamantul a pretins că neexecutarea și casarea ulterioară a hotărârii Judecătoriei sectorului Rîșcani din 21 iulie 1998 au avut ca efect încălcarea dreptului său la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, care prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.”

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

A. Neepuizarea căilor de recurs interne

26. Guvernul a declarat că reclamantul nu a epuizat căile de recurs ce i-au fost disponibile în conformitate cu legislația Republicii Moldova, după cum o cere articolul 35 § 1 al Convenției. În special, el a declarat că procedura de rejudecare s-a încheiat cu scoaterea cauzei reclamantului de pe rol din motivul neprezentării lui la ședințele de judecată.

27. Reclamantul nu a fost de acord și a declarat că a epuizat toate căile de recurs interne disponibile lui.

28. Curtea notează că în această cauză există două pretenții distincte, dar interdependente: una privind neexecutarea hotărârii din 21 iulie 1998, iar alta – privind casarea acestei hotărâri după comunicarea cauzei Guvernului.

29. În ceea ce privește prima pretenție, Curtea notează că o situație similară a fost deja examinată în cauzele *Popov v. Moldova* (nr. 1), nr. 74153/01, 18 ianuarie 2005, și *Daniliuc v. Moldova*, nr. 46581/99, 18 octombrie 2005, în care Curtea a constatat că faptul casării unei hotărâri irevocabile nu exclude responsabilitatea statului pentru neexecutarea anterioară a hotărârii într-un termen rezonabil și, prin urmare, nu a fost pus la îndoială caracterul irevocabil al hotărârii în cauză. Deși, în lumina procedurii care a dus la casarea ei, natura irevocabilă a hotărârii poate trezi unele dubii, hotărârea a rămas executorie până în iunie 2002, ca și o hotărâre irevocabilă. Deoarece Guvernul nu a prezentat niciun temei pentru a distinge această cauză în ceea ce privește cerința de epuizare a căilor de recurs interne, Curtea nu vede niciun motiv de a se îndepărta de la decizia sa luată în cauzele *Popov* și *Daniliuc*. Prin urmare, această obiecție este respinsă.

30. În ceea ce privește pretenția cu privire la casarea, la 11 iunie 2002, a hotărârii din 21 iulie 1998, Curtea consideră că chestiunea cu privire la recursurile efective este atât de strâns legată de fondul cauzei, încât este inoportună determinarea acesteia la această etapă a procedurii. Prin urmare, Curtea decide examinarea acestei obiecții concomitent cu fondul cauzei.

B. Pretinsul abuz de dreptul de a depune o cerere la Curte

31. La 14 aprilie 2005, Curtea a primit o scrisoare semnată de reclamant și datată din 1 septembrie 2003. Scrisoarea a fost expediată prin poștă la 7 aprilie 2005 și reclamantul a menționat în scrisoare *inter alia* că a fost victima unei tentative de omor, că îi era teamă pentru viața sa și că solicita protecția Curții. El a declarat, de asemenea, că scrisoarea sa a fost transmisă unei persoane terțe, care a fost rugată să o expedieze prin poștă în cazul dispariției sale.

32. Curtea a chemat Guvernul să comenteze această scrisoare. În comentariile sale din 29 aprilie 2005, Guvernul a informat Curtea *inter alia* că poliția a efectuat investigații pe marginea pretenției de dispariție a reclamantului și că s-a constatat că reclamantului nu i s-a întâmplat nimic și că el a părăsit orașul pentru o perioadă îndelungată de timp, fără a informa pe cineva despre locul aflării sale. Raportul întocmit de către poliție a fost expediat Curții.

33. Guvernul a declarat că scrisoarea reclamantului era abuzivă și că Curtea ar trebui să declare cererea inadmisibilă pe motiv de abuz de dreptul de a sesiza Curtea.

34. Reclamantul a contactat Curtea în iunie 2005 și a protestat împotriva unor expresii folosite în raportul prezentat de Guvern. Totuși, reclamantul nu a contestat faptul că a fost plecat o perioadă îndelungată de timp.

35. Examinând raportul întocmit de poliție, Curtea consideră că, în circumstanțele prezentei cauze, scrisoarea reclamantului nu poate fi considerată abuzivă, în sensul articolului 35 al Convenției. Prin urmare, această obiecție urmează a fi respinsă.

C. Concluzia cu privire la admisibilitate

36. Curtea consideră că pretențiile reclamantului în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică probleme de drept suficient de serioase, încât determinarea lor să depindă de examinarea fondului, și niciun alt temei de a le declara inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica prevederile articolului 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 3 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

A. Aprecierea de către Curte a faptelor și a legii

1. Cu privire la neexecutarea hotărârii din 21 iulie 1998

37. Reclamantul se plânge, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de neexecutarea de către autorități a hotărârii Judecătoriei sectorului Rîșcani din 21 iulie 1998.

38. Guvernul nu a prezentat observații cu privire la fondul acestei pretenții.

39. Curtea reamintește că executarea unei hotărâri judecătorești pronunțată de orice instanță trebuie privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, *Reports of Judgments and Decisions*, 1997-II, p. 510, § 40). Aceasta însă nu înseamnă că un stat poate fi găsit responsabil de neexecutarea unei hotărâri judecătorești din cauza insolabilității debitorului (*Sanglier v. France*, cererea nr. 50342/99, § 39, 27 mai 2003). Totuși, atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri judecătorești și nu o fac, inacțiunea lor poate angaja responsabilitatea statului în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției (*Scollo v. Italy*, hotărâre din 28 septembrie 1995, Series A nr. 315-C, § 44).

40. Este adevărat că în prezenta cauză hotărârea din 21 iulie 1998 a fost casată de către Tribunalul Chișinău la 11 iunie 2002. Acest fapt nu pune însă în discuție natura executorie a acestei hotărâri înainte de această dată.

În acest sens, se notează că, la 5 august 1998, a fost eliberat un titlu executor (a se vedea § 8 de mai sus) și că reclamantul a solicitat ca această hotărâre să fie executată (a se vedea § 9 de mai sus).

Abia după cererea lui C. din 21 mai 2002, la 4 iunie 2002, Tribunalul Chișinău a dispus suspendarea executării hotărârii (a se vedea § 17 de mai sus). Prin urmare, statul era obligat să asigure executarea hotărârii din 21 iulie 1998 cel puțin între 5 august 1998 și 4 iunie 2002.

41. Curtea notează că hotărârea judecătorească a fost parțial executată în anul 2000 și, prin urmare, ea nu poate conchide că, între 21 iulie 1998 și executarea ei parțială în anul 2000, statul nu și-a onorat obligațiile de a întreprinde măsuri pentru executarea hotărârii.

42. În ceea ce privește perioada de neexecutare care a urmat după anul 2000, Curtea notează că Guvernul nu a argumentat că pârâțul C. era insolubil. Guvernul nu a demonstrat nici că după acea dată executorul judecătoresc a întreprins vreo măsură pentru executarea hotărârii din 21 iulie 1998 sau că a luat o decizie privind încetarea procedurii de executare, în conformitate cu articolul 366 al Codului de procedură civilă (a se vedea § 22 de mai sus).

43. Prin neîntreprinderea măsurilor adecvate pentru a executa hotărârea pe parcursul perioadei de circa doi ani, când hotărârea era executorie, autoritățile Republicii Moldova au împiedicat reclamantul să se bucure de beneficiile hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea sa cu patru ani în urmă. Deoarece Guvernul a declarat că C. a contestat această hotărâre în termenul prevăzut de lege și, respectiv, că hotărârea nu a devenit definitivă, Curtea consideră că neexecutarea hotărârii este strâns legată de procedura de apel care a urmat. De aceea, relevanța neexecutării va fi luată în considerație la aprecierea generală a procedurilor care au culminat cu casarea hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998.

2. Cu privire la casarea hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998

44. Reclamantul s-a plâns, în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, de casarea, la 11 iunie 2002, a hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998. Reclamantul a declarat *inter alia* că cererea de apel din 10 decembrie 1998 nu era autentică și că aceasta a fost inventată de Guvern și C. după 23 aprilie 2002, când cauza a fost comunicată Guvernului. De asemenea, reclamantul a declarat că, în conformitate cu Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 15 zile. Chiar dacă apelul lui C. ar fi fost depus la 10 decembrie 1998, el urma să fie respins ca fiind depus cu depășirea termenului. Mai mult, reclamantul a declarat că el nu a fost citat pentru ședința din 11 iunie 2002 și a menționat că nu există o chitanță poștală care ar confirma primirea telegramei de către el.

45. Guvernul a invocat *inter alia* că, în conformitate cu articolul 282 din Codul de procedură civilă, în vigoare la acea dată, apelul urma să fie depus în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii contestate. În cazul în

care una din părți nu a fost prezentă la ședința la care a fost pronunțată hotărârea, ea este în drept să depună apel în termen de 15 zile de la data la care a aflat despre hotărâre. Având în vedere că C. a aflat despre hotărârea judecătorească din 21 iulie 1998 abia la 27 noiembrie 1998, el era în drept să depună apel în timp de 15 zile din acea dată, ceea ce a și făcut. Guvernul a conchis că apelul lui C. a fost depus în termenul prevăzut de lege.

46. Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. Romania*, [GC], nr. 28342/95, § 61, ECHR 1999-VII).

47. În cauza *Roșca v. Moldova*, nr. 6267/02, 22 martie 2005, Curtea a constatat că procedura în recurs în anulare, în baza căreia o hotărâre irevocabilă putea fi contestată la nesfârșit de către Procurorul General, încalcă principiul securității raporturilor juridice. O încălcare din aceleași temeuri a fost constatată în cauza *Popov v. Moldova (nr. 2)*, nr. 19960/04, 6 decembrie 2005, în care o hotărâre irevocabilă a fost casată într-un mod incompatibil cu articolul 6. În ambele cauze, Curtea a constatat că „pierderea” de către o parte în litigiu a unei hotărâri pronunțate în favoarea sa era incompatibilă cu prevederile Convenției.

48. În această cauză, reclamantul, de asemenea, a „pierdut” o hotărâre în favoarea sa. Curtea a constatat deja că hotărârea a fost executorie între august 1998 și iunie 2002 (a se vedea § 40 de mai sus). Curții îi revine să determine dacă procedura care a dus la casarea acelei hotărâri s-a încadrat în limitele standardelor prevăzute de articolul 6 al Convenției.

49. Curtea notează opiniile diferite ale părților în privința faptului dacă cererea de apel din 10 decembrie 1998 a fost depusă în termenul prevăzut de lege, în sensul articolului 282 al Codului de procedură civilă. Din motivele menționate mai jos, Curtea nu găsește necesar de a-și expune opinia asupra acestui subiect.

50. Apelul în cauză a fost examinat peste circa patru ani după data la care prima instanță a adoptat hotărârea sa, iar Guvernul nu a prezentat motive pentru a explica din ce cauză cererea de apel nu a fost examinată mai devreme. Pe parcursul acelei perioade de timp, C., care a pretins că a depus cererea de apel la 10 decembrie 1998, nu doar că nu s-a interesat de soarta acesteia (a se vedea § 13 de mai sus), dar parțial a și executat hotărârea judecătorească din 21 iulie 1998 (a se vedea § 10 de mai sus), ca și cum procedura în apel nu ar fi fost pendinte. Curtea notează cu o deosebită îngrijorare faptul că cererea de apel care se pretinde că a fost depusă la Judecătoria sectorului Rîșcani la 10 decembrie 1998 conține o ștampilă de

intrare a acestei instanțe datată cu 15 mai 2002 (a se vedea § 12 de mai sus). Prezența unei astfel de ștampile ridică întrebări în privința veridicității datei documentului prezentat și, examinată în cumul cu alte fapte descrise mai sus și cu faptul că apelul a fost examinat abia după comunicarea cauzei Guvernului, ar putea trezi în mod rezonabil dubiile reclamantului atât cu privire la autenticitatea apelului, cât și cu privire la echitatea procedurilor.

51. În acest context, Curtea, de asemenea, notează că apelul lui C. a fost examinat de Tribunalul Chișinău în absența reclamantului, care, prin urmare, nu a avut posibilitate să se apere. Deși dosarul național conține o copie a telegramei prin care reclamantul ar fi fost informat despre ședința din 11 iunie 2002, acesta nu conține nicio chitanță care ar confirma că reclamantul a recepționat cu adevărat telegrama (a se vedea § 19 de mai sus). Această situație este conformă cu declarațiile reclamantului, conform cărora el nu știa de procedura de apel și de ședința din 11 iunie 2002 (a se vedea § 20 de mai sus).

52. Pe de altă parte, Curtea notează că, înainte de a decide examinarea cauzei în absența lui C., prima instanță a amânat examinarea cauzei de șase ori din motivul lipsei acestuia (a se vedea § 6 de mai sus).

B. Concluzia cu privire la echitatea procedurilor

53. Curtea reiterează că, pe parcursul unei perioade care a început în anul 2000 și s-a terminat în iunie 2002, autoritățile Republicii Moldova nu au întreprins măsuri adecvate pentru executarea hotărârii judecătorești din 21 iulie 1998. Această neexecutare, împreună cu casarea ulterioară a hotărârii, a însemnat că reclamantul a fost lipsit de majoritatea beneficiilor unei hotărâri, care a fost executorie timp de circa 4 ani ca și o hotărâre irevocabilă. Casarea hotărârii a avut loc în lipsa reclamantului, în urma depunerii cererii de apel de către C. care, potrivit Guvernului, a fost depusă la 10 decembrie 1998, dar care a parvenit la Judecătoria sectorului Rîșcani la 15 mai 2002. Mai mult, Guvernul nu a demonstrat faptul că, contrar declarațiilor reclamantului, acesta a fost informat la timp despre ședința din 11 iunie 2002, la sfârșitul căreia hotărârea din 21 iulie 1998 a fost casată.

54. Luând în considerație toate aceste circumstanțe și făcând o evaluare în ansamblu a procedurii, Curtea conchide că aceasta nu a corespuns cerinței unui proces echitabil, prevăzută de articolul 6 § 1 al Convenției.

55. Prin urmare, în circumstanțele specifice ale acestei cauze, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

56. Reclamantul pretinde că neexecutarea de către autorități a hotărârii din 21 iulie 1998 a încălcat dreptul său garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

57. Guvernul nu a prezentat observații cu privire la fondul acestei pretenții.

58. Curtea reiterează că o „pretenție” poate constitui un „bun” în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, dacă ea este suficient de certă pentru a fi executorie (a se vedea *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 59, ECHR 2004-III (extrase)).

59. Curtea notează că reclamantul avea o pretenție executorie care deriva din hotărârea din 21 iulie 1998 care, după executarea parțială în anul 2000, a rămas neexecutată. Rezultă că imposibilitatea reclamantului de a obține executarea hotărârii între 2000 și 4 iunie 2002 constituie o ingerință în dreptul său la protecția proprietății sale, garantat de prima propoziție a primului paragraf al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

60. Prin neîntreprinderea măsurilor necesare pentru executarea hotărârii din 21 iulie 1998, autoritățile Republicii Moldova au împiedicat reclamantul să beneficieze sau să se folosească de acești bani. Situația a fost perpetuată de casarea hotărârii la 11 iunie 2002. Ținând cont de constatările sale cu privire la articolul 6, Curtea consideră că autoritățile Republicii Moldova nu au asigurat un echilibru just între interesele reclamantului și celelalte interese implicate.

61. Prin urmare, a existat o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

62. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul material

63. Reclamantul a pretins EUR 2,285 cu titlu de prejudiciu material, declarând că neexecutarea hotărârii a avut consecințe financiare nefavorabile asupra sa.

64. Guvernul a considerat suma pretinsă de reclamant ca fiind excesivă. Guvernul a contestat metodologia de calcul folosită de reclamant și faptul că reclamantul avea în posesie un automobil.

65. Curtea consideră că reclamantul trebuia să fi suferit un prejudiciu material ca urmare a neexecutării și casării hotărârii irevocabile din 21 iulie 1998. Totuși, Curtea nu acceptă metodologia de calcul folosită de reclamant. Luând în considerație rata medie a dobânzii indicată de Banca Națională a Moldovei pentru perioada în cauză (a se vedea *Daniliuc v. Moldova*, citată mai sus, § 53) și circumstanțele cauzei examinate, Curtea acordă reclamantului suma de EUR 258 cu titlu de prejudiciu material.

B. Prejudiciul moral

66. Reclamantul a pretins EUR 63,990 cu titlu de prejudiciu moral suferit, invocând diferite acte prin care Guvernul l-ar fi hărțuit.

67. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de reclamant.

68. Chiar dacă motivele invocate de reclamant par să aibă doar o legătură îndepărtată cu violările constatate, dacă în genere o asemenea legătură există, Curtea consideră că reclamantului trebuia să-i fi fost cauzat un anumit stres și frustrare ca rezultat al acestor violări. Hotărând în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului EUR 1,500 cu titlu de prejudiciu moral.

C. Costuri și cheltuieli

69. De asemenea, reclamantul a pretins EUR 194,440 cu titlu de costuri și cheltuieli angajate în fața Curții.

70. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, declarând că aceasta era excesivă și că reclamantul nu a dovedit pretinsele cheltuieli de reprezentare.

71. Curtea notează că reclamantul nu a fost reprezentat. Totuși, Curtea consideră că reclamantul trebuie să fi suportat cheltuieli de secretariat. Având în vedere circumstanțele cauzei, Curtea acordă reclamantului EUR 100 cu titlu de costuri și cheltuieli.

D. Dobânda

72. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară* cu majoritate de voturi cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* cu șase voturi pro și unul împotriva că a existat o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* cu șase voturi pro și unul împotriva că a existat o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște* cu șase voturi pro și unul împotriva
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 258 (două sute cincizeci și opt euro) cu titlu de prejudiciu material, EUR 1,500 (o mie cinci sute euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 100 (o sută euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
5. *Respinge* în unanimitate restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 13 iunie 2006, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opinia disidentă a dlui Pavlovschi este anexată la această hotărâre.

N.B.
T.L.E.

OPINIA DISIDENTĂ A JUDECĂTORULUI PAVLOVSKI

În prezenta cauză, Camera a decis că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr. 1.

Cu tot respectul față de colegii mei, regret faptul că nu pot fi de acord cu constatările lor, care, în opinia mea, au fost bazate pe înțelegerea eronată a procedurii civile existente în perioada relevantă în Republica Moldova și pe examinarea pretențiilor care nu au fost invocate de către reclamant și nu au fost comunicate Guvernului Republicii Moldova.

Cu privire la pretențiile reclamantului

Potrivit hotărârii, de fapt, reclamantul s-a plâns de neexecutarea hotărârii din 21 iulie 1998 și de casarea ulterioară a acelei hotărâri de către Tribunalul Chișinău la 11 iunie 2002 care, în opinia sa, a constituit o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

De asemenea, el a declarat că neexecutarea și casarea ulterioară a hotărârii Judecătoriei sectorului Rîșcani din 21 iulie 1998 a avut drept efect încălcarea dreptului său la respectarea bunurilor sale, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție¹.

Pentru a examina pretențiile reclamantului în mod adecvat, este de o importanță crucială de a determina dacă a existat o hotărâre judecătorească definitivă în favoarea reclamantului, ceea ce reprezintă o procedură obișnuită folosită de Curte în astfel de cazuri².

Din păcate, fără a indica vreun motiv, Camera a evitat în totalitate să examineze această chestiune și nu a prezentat niciun argument în favoarea constatării că hotărârea judecătorească în cauză era definitivă. În cazul în care Camera ar fi procedat astfel, ea ar fi constatat următorul contra-argument.

Este clar din dosar că hotărârea împotriva lui C. – oponentul procedural al reclamantului – a fost pronunțată în lipsa lui (a lui C.). Toate argumentele³ Camerei ar fi fost relevante dacă pârâtul ar fi depus cererea de apel după termenul limită, însă el nu a depus-o după termenul limită: el a depus-o în termenul stabilit de procedura civilă. Luând în considerație abordarea reclamantului în încercarea de a aplica cerința de depunere a apelului „după expirarea termenului” la o situație efectuată „în termen”, Camera confundă două lucruri diferite; două proceduri diferite.

Nu există dubii că pârâtul, C., a fost absent pe durata procesului, aflându-se în acel moment într-o deplasare în Federația Rusă. Acest fapt este clar din

¹ A se vedea paragrafele 24 și 25 din această hotărâre.

² A se vedea, de exemplu, paragrafele 39 și 40 din hotărârea în cauza *Wasserman v. Russia*, în care Curtea declară: „...prin neexecutarea pe parcursul anilor...a hotărârii judecătorești irevocabile în această cauză, autoritățile Federației Ruse au privat articolul 6 § 1 de efectul său util. Prin urmare, a existat o violare a articolului 6 § 1 ...”.

³ A se vedea paragrafele 39-43 și 46-48 ale acestei hotărâri.

dosar și este confirmat de câteva certificate. Nu există dubii că hotărârea a fost emisă în absența lui, după cum a fost menționat în hotărârea pronunțată de instanțele locale. Prin urmare, noi suntem nevoiți să acceptăm aceste fapte ca punct de pornire în analiza noastră.

La momentul faptelor, vechiul Cod de procedură civilă al Republicii Moldova prevedea două situații principale pentru calcularea termenului de depunere a apelului. Prima situație era legată de cazul în care hotărârea era pronunțată în prezența părților. În această situație termenul de apel începea să curgă de la data la care a fost pronunțată hotărârea. În a doua situație, când hotărârea era pronunțată în lipsa uneia sau a ambelor părți, termenul de apel începea să curgă de la data la care părții care nu a fost prezentă la pronunțarea hotărârii îi era înmănată o copie a dispozitivului hotărârii.

În cea de a doua situație, nu era nevoie de o repunere formală în termenul de apel, dacă apelul era depus timp de 15 zile după primirea de către persoană a copiei hotărârii.

Legea nu făcea distincție dintre absența justificată și cea nejustificată. Ea reglementa doar situația de absență a uneia sau a ambelor părți și explica:

„... pentru părțile care nu au participat la judecarea pricinii, termenul de apel curge de la înmânarea **copiei de pe dispozitivul hotărârii...**”¹.

Luând în considerație faptul că pârâțul C. nu a fost prezent la ședințele judecătorești, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, hotărârea pronunțată în favoarea dlui Istrate nu putea să devină definitivă și obligatorie până la expirarea termenului de 15 zile de la transmiterea copiei acesteia lui C., cu condiția că C. nu a depus apel.

Copia hotărârii a fost înmănată lui C. la **27 noiembrie 1998**². Prin urmare, în cazul în care acesta nu ar fi depus apel, această hotărâre ar fi devenit definitivă și obligatorie peste 15 zile, adică la **12 decembrie 1998** (totuși, acest lucru nu s-a întâmplat, deoarece C. a depus apel).

În același timp, după cum este menționat în § 40 al acestei hotărâri, titlul executor a fost emis la **5 august 1998**, adică cu trei luni și jumătate înainte

¹ A se vedea art. 282 al vechiului Cod de procedură civilă al Republicii Moldova (din 26 decembrie 1964).

² A se vedea observațiile Guvernului din 11.01.2006 nr. 06/144 în care este menționat, după cum urmează: „...În speță, dacă examinăm apelul depus de apelantul Gh. Călugărul putem observa că el l-a depus la Tribunalul municipiului Chișinău la 10.12.1998, invocând motivul că el nu a participat la ședința de judecată la care a fost pronunțată hotărârea respectivă, dar a luat cunoștință cu ea abia la **27.11.98** (elementele cauzei civile Istrati A. contra Călugărul Gh. cu privire la restituirea prejudiciului moral și material au fost expediate în atenția Curții Europene prin scrisoarea din 21 mai 2004). Astfel, începând cu **27.11.1998** (data la care apelantul Călugărul Gh. a luat cunoștință de hotărârea Judecătoriei sectorului Rîșcani din 21 iulie 1998), până la 10.12.1998 (data la care Gh. Călugărul a depus apel la hotărârea din 21 iulie 1998), s-au scurs 13 zile, reclamantul încadrându-se perfect în termenul de 15 zile prevăzut de articolul 282 al Codului de procedură civilă...”.

ca, în teorie, hotărârea să devină definitivă și obligatorie. Prin urmare, indiferent de procedurile ce au urmat, emiterea unui titlu executor în prezenta cauză a fost contrară prevederilor legislației Republicii Moldova și, în consecință, acel titlu executor a fost nul *ab initio*.

Eu nu pot să împărtășesc concluzia Camerei, conform căreia: „Deoarece niciuna dintre părți nu a contestat hotărârea în termenul de 15 zile prevăzut de lege, ea a devenit executorie la 5 august 1998, ...”¹. Această declarație denotă o necunoaștere totală a procedurii civile moldovenești. Totuși, aceste cunoștințe sunt indispensabile, deoarece, atunci când vorbim despre o hotărâre judecătorească care devine efectivă, vorbim, în primul rând, despre condițiile legale stipulate în legislația națională care guvernează această chestiune.

Regret foarte mult că trebuie să menționez acest lucru, însă, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, hotărârea din 21 iulie 1998 nu a devenit niciodată definitivă și executorie, deoarece, după cum a fost arătat mai sus, aceasta a fost pronunțată în absența pârâtului și, ulterior, odată cu înmânarea acesteia lui C., ea a fost contestată și casată.

În cazul în care hotărârea pronunțată în favoarea reclamantului nu a fost definitivă și obligatorie, autoritățile judiciare ale Republicii Moldova nu pot fi criticate pentru neexecutarea acesteia, iar dacă pârâtul a depus apel în termenul stabilit de lege, autoritățile judecătorești nu pot fi criticate pentru examinarea apelului. Mai mult, în cazul în care autoritățile judecătorești din Republica Moldova nu ar fi examinat cererea de apel depusă de C., ar fi putut să apară, teoretic, problema încălcării drepturilor procedurale ale lui C.

În locul determinării caracterului legal al hotărârii din 21 iulie 1998, după cum Curtea a procedat în alte cauze privind neexecutarea sau casarea hotărârilor judecătorești irevocabile, majoritatea a încercat să înlocuiască noțiunea de hotărâre „definitivă” cu noțiunea de hotărâre „executorie”. Această abordare este total greșită și nu are nimic comun cu interpretarea legală a legii.

Dacă privim la partea hotărârii în cauză care conține unele informații cu privire la regulile de procedură civilă din Republicii Moldova, găsim o referire la articolul 338 al Codului de procedură civilă – „Eliberarea titlului executor” care stipulează:

„...Titlul executor se eliberează de către instanță creditorului-urmăritor, după ce hotărârea a rămas definitivă...”²

Prin urmare, declarația potrivit căreia hotărârea în această cauză nu a rămas „definitivă”, dar a fost totuși „executorie”, contravine atât logicii elementare, cât și procedurii civile moldovenești.

¹ A se vedea paragraful 8 al hotărârii.

² A se vedea secția “Dreptul intern pertinent” din prezenta hotărâre.

Regret nespuse de mult faptul că majoritatea nu a stabilit, în general, o legătură causală între aceste două noțiuni sau, în particular, dacă o astfel de legătură a existat în această cauză.

Prin urmare, concluzionând cele spuse și luând în considerație faptul că hotărârea din 21 iulie 1998 nu a fost una definitivă, nu văd în cauza de față niciun semn de violare a articolului 6 § 1 în ceea ce privește neexecutarea acelei hotărâri sau casarea ulterioară a acesteia de către Tribunalul Chișinău.

Prin urmare, în această cauză nu a existat o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1.

Pretențiile examinate și violările constatate

În ciuda faptului că reclamantul nu s-a plâns de echitatea generală a procedurii, majoritatea a constatat o violare a articolului 6 § 1 pe motiv că nu au fost satisfăcute rigorile unui proces echitabil, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției¹, lăsând, în același timp, fără răspuns pretențiile reclamantului din cererea sa.

Din păcate, în motivarea deciziei sale, majoritatea nu a expus destul de clar la care set de proceduri se referă. Ei menționează doar următoarele: „... Curții îi revine să determine dacă procedura care a dus la casarea acelei hotărâri s-a încadrat în limitele standardelor prevăzute de articolul 6 al Convenției”².

Este destul de dificil a înțelege care este semnificația acestei sintagme pe care se bazează întreaga hotărâre.

Cineva ar putea prezuma că majoritatea încearcă să pună sub semnul întrebării echitatea procedurii de apel, deoarece, după examinarea apelului depus de C., hotărârea pronunțată în favoarea reclamantului a fost casată.

Dacă lucrurile stau astfel, trebuie să menționez următoarele:

(a) După cum a fost arătat mai sus, reclamantul nu s-a plâns niciodată de inechitatea procedurii de apel în cazul său, referindu-se, în schimb, la argumente cu privire la „neexecutarea hotărârii” și „casarea hotărârii”, în combinație cu o pretinsă încălcare a drepturilor sale de proprietate.

(b) Pretenția cu privire la „inechitatea procedurii de apel” nu a fost niciodată comunicată Guvernului Republicii Moldova și Guvernul nu a fost niciodată chemat să prezinte observații privind echitatea procedurii de apel în cauza reclamantului. Totuși, principiile procedurii contradictorii cer ca părților să le fie acordată posibilitatea de a-și prezenta observațiile pe marginea tuturor pretențiilor pe care Curtea intenționează să le examineze și asupra cărora intenționează să se pronunțe.

Pentru a determina care pretenții au fost comunicate Guvernului, permiteți-mi să prezint pe scurt cronologia evenimentelor.

¹ A se vedea paragraful 54 al hotărârii.

² Ibid., paragraful 48.

La 23 aprilie 2002, Curtea a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea reclamantului cu privire la pretinsa neexecutare a hotărârii din 21 iulie 1998, punând următoarele întrebări, citez:

„...Observațiile trebuie să răspundă la următoarele întrebări:

1. Este oare **neexecutarea hotărârii** din 21 iulie 1998 compatibilă cu cerințele articolului 6 § 1 al Convenției în ceea ce privește aspectul său civil?

2. A avut oare loc o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor sale, în sensul articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, ca urmare a **neexecutării hotărârii** din 21 iulie 1998? Dacă este așa, a fost oare ingerința justificată în conformitate cu articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție?...”¹

La 30 noiembrie 2005, după examinarea cererii reclamantului cu privire la casarea hotărârii din 21 iulie 1998, Curtea a decis să o comunice Guvernului, adresând următoarele întrebări, citez din nou:

„...A existat oare o încălcare a drepturilor reclamantului garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție **ca urmare a rejudecării** cauzei sale dispusă de către Tribunalul municipiului Chișinău la 11 iunie 2002?

A fost oare apelul, care a dus la casarea hotărârii din 21 iulie 1998, depus în termenul prevăzut de lege (c.f. articolul 283 al Codului de procedură civilă).” ?²

Prin urmare, după cum rezultă clar din scrisorile citate mai sus, chestiunea echității generale a procedurii de apel în cauza reclamantului nu a fost niciodată comunicată Guvernului.

Mai mult, în hotărâre majoritatea a făcut alte acuzații, care, de asemenea, nu au fost comunicate Guvernului.

Spre exemplu, în § 50 un cititor atent poate găsi următoarea acuzație, citez:

„Apelul în cauză a fost examinat peste circa patru ani după data la care prima instanță a adoptat hotărârea sa, iar Guvernul nu a prezentat motive pentru a explica din ce cauză cererea de apel nu a fost examinată mai devreme.”³

Sunt cu adevărat nedumerit de această declarație, deoarece acest argument ține în mod clar de „durata procedurii”, care, din nou, nu a fost invocat niciodată de reclamant. De asemenea, Curtea nu a decis niciodată să examineze această chestiune *ex officio*.

În orice caz, în zeci de cauze împotriva altor state, Curtea a examinat de fiecare dată separat chestiunea privind „durata procedurii” și a comunicat corespunzător Guvernului pârât pretenția și decizia luată pe marginea acesteia.

Permiteți-mi să vă aduc doar câteva exemple, care confirmă declarația de mai sus.

În cauza *Sikora v. Poland*, cererea nr. 64764/01, Curtea a constatat că:

¹ A se vedea scrisoarea de comunicare din 23 aprilie 2002.

² A se vedea scrisoarea de comunicare din 30 noiembrie 2005.

³ A se vedea paragraful 50 al hotărârii.

„... în cazul de față durata procedurii a fost excesivă și nu a respectat cerința „termenului rezonabil”.

Prin urmare, a existat o violare a articolului 6 § 1...”¹

În cauza *Fojcik v. Poland*, cererea nr. 57670/00, Curtea a decis să declare „admisibilă pretenția cu privire la durata procedurii...” și să constate „...o violare a articolului 6 § 1 al Convenției în ceea ce privește durata procedurii...”².

În cauza *Maria and Andrzej Korbel v. Poland*, cererea nr. 57672/00, Curtea a decis că „...în această cauză prevederile articolului 6 § 1 al Convenției cu privire la „termenul rezonabil” nu au fost respectate. În consecință, a existat o violare a acelei prevederi...”³.

Bineînțeles că această listă poate fi continuată. În orice caz, este clar de la sine că atât în toate cazurile menționate, cât și în alte cazuri similare, chestiunea privind durata procedurii a fost examinată după ce a fost comunicată Guvernului.

Din păcate, acest lucru nu s-a întâmplat în cauza de față, în care pretenția cu privire la durata de timp necesară pentru examinarea apelului depus de C. nu a fost comunicată niciodată Guvernului Republicii Moldova. De asemenea, Guvernul nu a fost chemat să prezinte motivele examinării îndelungate a apelului.

Într-o astfel de situație, în care reclamantul nu s-a plâns de o violare anumită, în care – contrar articolului 54-2 al Regulamentului Curții – Guvernului nu i s-a comunicat această pretenție și nu i-a fost acordată șansa de a prezenta observații scrise cu privire la pretenția asupra căreia Curtea intenționa să se pronunțe și în care Curtea nu s-a sesizat *ex officio*, consider că decizia de a se expune opinia dacă a avut loc o violare este discutabilă, dacă nu chiar greșită din punct de vedere procedural.

Într-un mod similar, în paragraful 50 al hotărârii, majoritatea a invocat în motivarea constatărilor sale, citez:

„... Curtea notează cu o deosebită îngrijorare faptul că cererea de apel care se pretinde că a fost depusă la Judecătoria sectorului Rîșcani la 10 decembrie 1998 conține o ștampilă de intrare a acestei instanțe datată cu 15 mai 2002 (a se vedea § 12 de mai sus). Prezența unei astfel de ștampile ridică întrebări în privința veridicității datei documentului...”⁴

Bineînțeles, nu sunt persoana potrivită pentru a-mi învăța colegii experimentați, dar, în opinia mea, în cazul existenței unei „întrebări”, cea mai bună procedură este de a căuta un „răspuns” la aceasta, prin adresarea întrebării către părți, decât de a se deda la speculații de felul:

¹ A se vedea hotărârea în cauza *Sikora v. Poland*, cererea nr. 64764/01, paragrafele 22 și 23.

² A se vedea dispozitivul hotărârii în cauza *Fojcik v. Poland*, cererea nr. 57670/00.

³ A se vedea paragraful 46 al hotărârii în cauza *Maria and Andrzej Korbel v. Poland*, cererea nr. 57672/00.

⁴ A se vedea paragraful 50 al acestei hotărâri.

„...Prezența unei astfel de ștampile ... examinată în cumul cu alte fapte descrise mai sus și cu faptul că apelul a fost examinat abia după comunicarea cauzei Guvernului ar putea trezi în mod rezonabil dubiile reclamantului atât cu privire la autenticitatea apelului, cât și cu privire la echitatea procedurilor.”¹

Sugerând o posibilă falsificare a documentelor juridice de către Judecătoria sectorului Rîșcani sau Tribunalul Chișinău, Curtea aduce câteva acuzații extrem de grave la adresa sistemului judiciar din Republica Moldova, acuzații care nu au fost demonstrate și nici chiar verificate.

Personal consider un astfel de „*modus operandi*” absolut inadmisibil, deoarece acesta ridică unele întrebări foarte delicate și serioase.

În concluzie, cât privește partea ce se referă la chestiunile de drept, îmi vine foarte greu să accept o situație în care:

(a) pretențiile înaintate de reclamant nu sunt examinate, analizate și apreciate în mod adecvat din punct de vedere juridic și conform jurisprudenței anterioare; și

(b) acuzațiile care nu au fost niciodată aduse de către reclamant și nici comunicate Guvernului pentru observații sunt folosite pentru a constata o violare.

Prejudicii

În ceea ce privește prejudiciul material și moral, consider că este important de menționat faptul că reclamantul nu pretinde compensații pentru prejudiciul moral cauzat prin violările constatate. Conform practicii îndelungate a acestei Curți, reclamantului nu i se acordă nimic din ceea ce nu constituie obiect al unei pretenții a acestuia. Nu consider că în prezenta cauză trebuie să începem să schimbăm jurisprudența noastră pentru a acorda unui reclamant ceva ce depășește clar pretențiile sale financiare. Același comentariu se aplică în măsură egală în privința prejudiciului material.

Iată unde eu, în mod respectuos, nu sunt de acord cu colegii mei.

¹ Ibid., paragraful 50.